

นิทานสุภาษิตจีน (63) 成语故事 (六十三)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 按兵不动/按兵不动 (àn bīng bú dòng อัน ปิง ปู้ ตัง) โดย 按 àn อัน แปลว่า กด สยบ 兵 bīng ปิง แปลว่า ทหาร 不动/不动 bú dòng ปู้ ตัง แปลว่านิ่ง ไม่เคลื่อนไหว เมื่อนำมารวมกันเป็นสุภาษิต แปลว่า สั่งกองทัพไม่ให้เคลื่อนไหว หรือนิ่งคอยโอกาส สุภาษิตนี้ใช้เป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งทางการศึกสงครามในอดีต มีความหมายว่า ให้ทหารอยู่ในความสงบ เพื่อรอดูท่าทีของฝ่ายตรงข้าม ถ้าได้โอกาสก็บุกโจมตี แต่หากเห็นว่าสู้ไม่ได้ หรือไม่มีโอกาสก็จะถอยทัพไปนั่นเอง

สมัยขุนชีวิตตอนปลาย เป็นช่วงสมัยที่ผู้แข็งแกร่งคือผู้ล่า ผู้อ่อนแอคือเหยื่อ ดังนั้นประเทศจีนที่แตกแยกออกเป็นหลายนครรัฐก็จะค่อยๆ ถูกรัฐที่แข็งแกร่งรวบรวมเอามาเป็นบริวาร ดังคำกล่าวของจีนที่ว่า อะไรที่รวมกันนานย่อมต้องมีวันแยกสลาย สิ่งใดที่แยกกันนานไป ก็ย่อมมีวันต้องหลอมรวมเป็นหนึ่ง ดังนั้นเหล่ารัฐเล็กที่ถูกรวมเข้าด้วยกันก็ต้องพยายามดิ้นรนให้ตนเองอยู่รอดปลอดภัยไปให้นานที่สุด รัฐเว่ย 卫国/衛國 Wèi Guó เว่ย กั๋ว เป็นรัฐเล็กๆ ที่ถูกชนาบดีรัฐใหญ่สองรัฐ คือรัฐจิ้นและรัฐฉี ทำให้รัฐเว่ยอยู่ไม่เป็นปกติสุข โชคดีในช่วงวิกฤตนี้ รัฐเว่ยมีผู้นำ

ที่เฉลียวฉลาดยิ่งมองเห็นว่าเมื่อทั้งรัฐฉีและรัฐจิ้น ต่างก็ต้องการยึดเอาดินแดนของตน จึงหาอุบายเพื่อให้อยู่รอดได้ จึงส่งผู้แทนคนหนึ่งที่มีความสามารถไปเจรจากับรัฐฉี และปล่อยข่าวใหญ่โตว่า ได้มีการบรรลุข้อตกลงเป็นพันธมิตรกับรัฐฉี รัฐฉีจะคุ้มครองรัฐเว่ย เมื่อผู้นำรัฐจิ้นรู้ถึงข่าวนี พวกเขาจึงตกใจที่จะรีบส่งกำลังไปบุกโจมตียึดรัฐเว่ยให้เร็วยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากข่าวที่ได้มา มันจะจริงเท็จประการใด และรัฐฉี จะช่วยรัฐเว่ยจริงหรือไม่ เพื่อให้ได้ข่าวกรองที่กระจ่างก่อนการบุก จึงได้ส่งทูตไปยังรัฐเว่ย ทำที่เป็นไปเจรจาด้วย แต่ความจริงคือไปสังเกตการณ์เพื่อกลับมารายงานสภาพภายในรัฐเว่ย โดยกำหนดว่าหนึ่งเดือนให้หลังต้องกลับมารายงาน แต่ทูตคนนั้นหลังเดินทางไปแล้วก็หายตัวไปอย่างไรร่องรอย ทุกคนในรัฐจิ้นคิดว่าทูตที่ส่งไปคงถูกฆ่าแล้ว เหล่าขุนศึกทหารทั้งหลายก็เรียกร้องให้รีบยกทัพไปบุกรัฐเว่ยเป็นการแก้แค้นให้ทูต แต่เจ้าผู้ครองรัฐจิ้นสั่งห้ามทัพไว้ แล้วบอกว่า ทูตยังไม่กลับ ไม่อาจบุกได้ เพราะเราไม่อาจรู้ภายในของเขาเลย และถ้าพวกรัฐเว่ยกล้าฆ่าทูตของเรา แสดงว่าเขาก็คงพร้อมที่จะแตกหักกับเรา ดังนั้นแล้ว แสดงว่าเขาคงมีคนหนุนหลังเยอะ ถ้าเรานุ่มนวลเกินไป อาจต้องได้รับความเสียหาย ดังนั้นแผนการบุกรัฐเว่ยจึง

ยืดออกไป จากเดือนเป็นสองเดือน จนครึ่งปีผ่านไป ทูตคนเดิมจึงกลับมา เจ้ารัฐจิ้นถามทำไมถึงหายไปนานนัก ทูตตอบว่า ข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐเว่ยมีผู้ปกครองที่เก่ง ฉลาด ขุนนางทั้งปวงและขุนก็มากมาย ประชาชนสามัคคี พืชพรรณอาหารก็อุดมสมบูรณ์ ตลอดหกเดือนที่อยู่ในรัฐเว่ย เขาเลี้ยงดูอย่างดี ข้าพเจ้าพยายามหาจุดบกพร่องที่เราจะบุกเขา แต่ก็ไม่อาจหาพบได้ จึงเดินทางกลับมารายงาน เจ้าผู้ครองรัฐจิ้นหายใจโล่ง เขาดีใจ เพราะเขาไม่ได้สั่งให้กองทัพบุกเข้าไป ไม่เช่นนั้นผลลัพธ์จะออกมาเช่นไรใครจะรู้

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：暂时不行动或接到任务后不

(ที่มาภาพ : HYPERLINK "<http://image.baidu.com/search/>" <http://image.baidu.com/search/>)

肯做。

成语比喻：暂时不行动或接到任务后不肯做。

Chéngyǔ bǐyù: zànshí bù xíngdòng huò jiē dào rènwù hòu bù kěn zuò。

เฉิงหยู่ บี้ยู่: จันฉือ ปู้ ลิงตัง ฮั่ว เจีย เต้า เรินอู่ ไฮ่ ปู้ เซินจิว.

สุภาษิตเปรียบว่า ไม่เคลื่อนไหวในระยะนี้ หรือได้รับมอบหมายหน้าที่แล้วไม่ยอมทำ

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้

经理一直要求大家尽快把任务完成，但大家一直按兵不动。

經理壹直要求大家盡快把任务完成，但大家壹直按兵不動。

Jīnglǐ yìzhí yāoqiú dàjiā jìnkuaì bǎ rènwù wánchéng, dàn dàjiā yìzhí àn bīng bú dòng。

จึงหลี่ อี้จื่อ เยอาฉิว ต้าเจีย จินไซ่ว ป่า เรินอู่ หวานเฉิง , ตัน ต้าเจีย อี้จื่อ อัน ปิง ปู้ ตัง.

ผู้จัดการเรียกร้องให้ทุกคนรีบๆ ทำภารกิจของตัวเองให้เสร็จ แต่ทุกคนกลับนิ่งไม่ยอมขยับ

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง